

PRESIDENTIAL COMMUNICATIONS OPERATIONS OFFICE
News and Information Bureau

PUBLIC BRIEFING #LagingHandaPH
HOSTED BY PCOO UNDERSECRETARY ROCKY IGNACIO
JUNE 16, 2021 (11:01 A.M – 12:14 P.M.)

USEC. IGNACIO: Magandang umaga Pilipinas. Simula ngayong araw po, June 16, ay epekto na po iyong bagong quarantine classification sa buong bansa na inanunsiyo noong Lunes ng Malacañang at ng IATF. Asahan po ang mga dagdag na paghihigpit sa mga lugar na ibinalik sa Modified Enhanced Community Quarantine hanggang June 30.

Ang amin pong panawagan, sumunod po tayo sa mga patakarang ipinatutupad ng pamahalaan at magpabakuna na rin po tayo para sa ikaliligtas nating lahat. Ang pinakahuling balita po sa pagbabakuna sa bansa at iba pang mahalagang usapin ang ating muling tatalakayin ngayong umaga.

Ako po ang inyong lingkod, Usec. Rocky Ignacio at ito ang Public Briefing #LagingHandaPH.

Bukod sa mataas na naitalang kaso ng COVID-19 sa araw-araw ay mataas na rin ang hospital care utilization rate sa mga lugar na tinaguriang high risk areas. Kaya naman napakahalagang gampanin ng One Hospital Command Center para maayos na pagtatalaga ng health facilities sa mga pasyenteng nangangailangan nito.

Kumustahin po natin ang One Hospital Command Center mula mismo sa nangunguna dito, ang Treatment Czar at DOH Undersecretary Leopoldo Vega. Good morning po, Usec.

DOH USEC. VEGA: Good morning Rocky at good morning sa lahat ng nakikinig ngayon sa programang ito.

USEC. IGNACIO: Opo. Usec., kumustahin muna natin iyong overall operation ng OHCC sa ngayon. Usec., sapat na po ba ang mga call taker na puwedeng umalalay sa mga tatawag para sa mga hospital referral?

DOH USEC. VEGA: Rocky, alam mo itong One Hospital Command, in-improve na ho namin iyong mga services nito kasi pinalawak na namin iyong mga workers ano ng mga nangangailangan ng—iyong human resource. So ibig sabihin nito naka-recruit kami ng mga 80 personnel, ang iba nito ay siguro may mga 8 medical doctors kaming nakuha; karamihan ay mga medical coordinators at saka IT at saka mga call or receiving personnel; so, mga 80 ho ‘to nadagdag namin.

Kasi alam namin iyong last 2 months ago nagkaroon kami ng surge o na-overwhelm din iyong capacity ng aming One Hospital Command. In-improve na rin kami ng ano, ng aming telecommunication; mayroon na kaming more numbers ho at saka mayroon na kaming hotline na ginagamit, iyong 1555 aside of course iyong dating na-broadcast namin na mga numbers.

Pangatlo, na-increase na ho namin iyong mga number of kagamitan kagaya ng PABX system, mga laptops and so forth ano. At saka nasa bagong [garbled] wala na kami sa Metro Manila. At nagpapasalamat din kami sa MMDA na na-adopt kami nila at that time tapos nasa PICC na kami ngayon. So sa PICC ho, doon kami sa meeting—dalawang meeting rooms at ginamit namin ito for the Command Center. Better na ho iyong ano namin ngayon, facilities at better iyong number of personnel at saka iyong connectivity.

USEC. IGNACIO: Opo. Usec., saan lang po ba iyong sakop ng operation ng One Hospital Command; ito po ba daw ay nagki-cater na rin sa buong Pilipinas?

DOH USEC. VEGA: Dahan-dahan namin ‘tong niri-regionalize ano kasi alam namin na marami din kaming calls na coming outside of Metro Manila. So ang inuna naming ginawa ay iyong Regional Hospital Command nasa Region IV-A at saka sa Region III. At gumawa na rin kami ng Regional One Hospital Command lalung-lalo na sa Southern Mindanao at saka sa Caraga area. So ito iyong ginagawa namin ngayon, nagri-regionalize na kami; dahan-dahan kami bumababa para mas maganda ang coordination between the regional offices at saka iyong hospital institution at saka iyong national institutions.

USEC. IGNACIO: Opo. Usec., may bagong Command Center daw po na itatayo sa North Cotabato. Kailan po kaya inaasahang magsisimula iyong operation nito at gaano po kahalaga ito sa ating COVID response ng lalawigan?

DOH USEC. VEGA: Sa North Cotabato aming pinag-usapan na ho iyan together with One Hospital Command sa Southern Mindanao na nasa Davao City na magtayo na rin ng Region XII ng One Hospital Command. Kasi alam namin na ang proper coordination lang ng mga pasyente lalung-lalo na sa Region XII na nangangailangan ng services, ng critical care dito sa Region XI. So nagkakaroon ng coordination na ngayon ang Region XI and XII para iyong mga pasyenteng nangangailangan ng critical care ng XII eh mapasok sa Region XI na may kakayahan naman ang mga hospitals doon lalung-lalo na iyong Southern Philippines Medical Center at saka iyong Davao Regional Medical Center in terms of iyong kanilang critical care capacity.

USEC. IGNACIO: Opo. So ang sinasabi ninyo Usec., talagang planong palawakin talaga itong One Hospital Command para dito sa—alam naman po natin na talagang tumataas din iyong mga kaso sa iba’t ibang lugar sa kasalukuyan, Usec.

DOH USEC. VEGA: Tama iyon, Rocky. Ito iyong pamamaraan na proper navigation iyong mga pasyente natin at saka alam namin na kung saan po iku-coordinate and iri-refer itong mga pasyenteng ‘to. Malaking ano ho ‘to breakthrough lalung-lalo na itong interconnectivity between the region and the national institutions para ho mas mabilis ang ating pag-aksiyon lalung-lalo na sa pangangailangan ng mga regional hospitals and medical centers sa mga probinsya.

USEC. IGNACIO: Opo. Sa ngayon po ay sinasabing nakakaalarma din iyong pagtaas ng care utilization rate ng mga ospital sa mga high risk areas gaya na rin po sa Bacolod City. Maging sa mga nakausap namin dito sa programa, sa Cagayan din po at Tacloban. So, nagkakaroon ba rito nang matagal na paghihintay para daw po ma-admit sa ospital ang mga pasyente? So, ano po ang maaaring maitulong ng pamahalaan sa kanila?

DOH USEC. VEGA: Tama Rocky ‘no, mayroon kaming—napapansin na rin namin ngayon iyong pagtaas or pag-surge ng new cases lalung-lalo na sa Western Visayas, partly sa Mindanao, sa Caraga at saka sa Zamboanga area at saka sa Southern Mindanao.

So ang ginagawa po namin talaga na matutulungan iyong mga hospitals, so nagbigay na kami sa mga region—through the regions lalung-lalo na sa Western Visayas, sa Iloilo ng mga mechanical ventilators at saka mga bypass machine at saka oxygenators. Ito iyong para palawakin po nila iyong kanilang intensive care units sa Western Visayas Medical Center. Kasi alam natin na ito lang iyong may kakayahan in terms of resources at saka skilled personnel para maka-manage ng mga critical and severe.

So dahan-dahan rin na nag-i-increase iyong mga number of critical care beds nila sa Western Visayas Medical Center at ganoon din sa Bacolod—ay, sa Corazon Locsin, dahan-dahan na rin silang nag-i-increase dahil may sapat naman silang number of ventilators.

Sa Negros Oriental po, pupuntahan ho namin mamaya iyan kasi gusto namin ma-coordinate din ang pag-refer or pag-coordinate ng mga pasyenteng nangangailangan ng critical and severe sa apex hospital nila – pinaka-apex hospital kasi ng Negros Oriental, Dumaguete ay nasa Cebu, Vicente Sotto. So kailangan talaga nang proper coordination para iyong mga pasyenteng nangangailangan ho ng services for critical and severe will be properly referred.

USEC. IGNACIO: Opo. Basahin ko lang po Usec. iyong ilang tanong ng ating media partners. Halos magkakapareho po ng tanong sina Mark Fetalco ng PTV, Red Mendoza ng Manila Times, si Ivan Mayrina ng GMA-7 at maging po si Lei Alviz ng GMA-7. Kasi tinatanong po nila iyong—Ano daw po iyong real status ng ating bed utilization at pati iyong ICU? According daw po sa DOH Epidemiology Bureau, may mga ilang lugar sa Metro Manila ang nasa high to critical risk ng ICU utilization. Bagama’t bumababa daw po ang kaso, ano po ang reason dito at ano pong measure ng gobyerno para daw po mapababa iyong ICU occupancy rate sa mga ospital?

DOH USEC. VEGA: Tama, Rocky. Alam mo dito sa Metro Manila collectively makita natin na bumaba naman talaga ang usage ng ICU at sa critical care beds. In fact ang utilization rate ng mga ICU dito ho sa Metro Manila ay bumaba na sa mga 50% ano, nasa low risk category na siya. Pero mayroon kaming nakikita din na mga cities kagaya ng Makati, Muntinlupa na medyo nasa high risk position at saka sa Rizal Province at ito iyong medyo mataas ang kanilang ICU utilization. Kasi kukonti lang naman talaga ang—lalo na sa Rizal, kukonti lang talaga ang number of beds nila na ICU.

Pero alam naman po natin na dito sa Metro Manila, borderless naman ho tayo and it’s easy to refer ng mga pasyenteng nangangailangan. So iyong mga ospital na level 2 or level 3 na magkaroon ng number of patients dahil kakulangan nga sa number of beds, madali ho iyan ma-coordinate sa One Hospital Command o mai-transfer or referred to different institutions dito sa Metro Manila na bukas at malaki naman ang occupancy or for vacancy ‘no—mataas ang vacancy naman ng mga critical care rooms.

USEC. IGNACIO: Opo. Usec., basahin ko lang po iyong ilang tanong ng ating kasamahan. Tanong po ni Pia Gutierrez ng ABS-CBN: Bakit po kahit bumababa iyong cases ay puno pa rin ang ICU? Ang profile po ba ng cases now ay puro severe though kumukonti lamang ito?

At ang tanong naman po ni Lei Alvarez: Sinasabi nga po ni Dr. Maricar Limpin ng Philippine College of Physicians, puno pa rin daw po ang ICU sa NCR, taliwas daw po sa nagiging pahayag ng Department of Health?

USEC. VEGA: Hindi ho. Alam mo sa data tracker po natin, mapapansin naman talaga natin na bumababa talaga ang number of new cases, so bababa na rin iyong number of severe and critical cases. Mayroon nga lang talagang cities, at iyong sinabi ko sa iyo kanina, iyong Muntinlupa at saka Makati ay medyo nasa critical risk or high-risk position. Pero collectively ho, sa buong NCR, in number of ICU beds both public and private ay mababa naman ang utilization – 50%.

So ang dahilan po nito is, unang-una ho ay naka-increase tayo ng critical care capacity dito sa NCR by almost 400 beds since March 28. Nakapagbukas din tayo ng mga modular field hospitals.

So kung titingnan natin iyong East Avenue Medical Center ngayon, at present ho ay mga 48% lang ang utilization ng intensive care units, ganoon din ang Jose Rodriguez Memorial Hospital na may 180 beds iyan for ICU, na mayroon lang 26 patients. So in other words, low-risk category talaga ang kabuuan, collectively for Metro Manila. However, there are cities na medyo mataas talaga ang ICU rates lalong-lalo na sa Level 2 at saka Level 3 na may kaunti, not enough number of beds for their adjustment.

USEC. IGNACIO: Opo. Pero ang follow up question po ni Joseph Morong ng GMA News: Ano po ang ginagawa ng pamahalaan to decongest iyon pong sinasabi ngang high ICU utilization rate, pati iyong sa bed utilization rate? [What] Are we doing to decongest them? Some are having difficulty with a number of staff that they have, which is weightier in determining community quarantine.

USEC. VEGA: Oo nga, Rocky, ano. Kaya nga importanteng-importante talaga na may proper coordination. So iyong mga hospitals naman na may high-risk position ang kanilang intensive care units ay madali naman pong matawagan ang One Hospital Command [para sa] pag-transfer ho sa mga facilities na may kakayahan at may malaking bakante para ma-decongest po iyong mga areas na may mataas.

Kasi alam naman natin borderless naman talaga itong Metro Manila so you can actually be referred from one institution to the other as long as there is a proper coordination.

USEC. IGNACIO: Opo. Pero may sinasabi po sila dito, like sa Lucena raw po, mababa naman iyong case pero mataas daw po iyong sinasabi nilang sa ICU, iyong kanilang utilization rate. Bakit po daw kaya?

USEC. VEGA: Tama ho iyan. Tama iyan kasi the number of allocated beds, kakaunti lang talaga eh, madaling mapuno. In fact, napapansin namin iyong mga certain provinces na ang

kanilang allocated beds ay kakaunti lang talaga in terms of for critical and severe. Kasi kailangan talaga ng resources kapag kailangan mong mag-manage ng critical care. Kailangan mayroon kang equipment, mayroon kang skilled personnel at saka mayroon kang dedicated rooms for it, ano.

So dahil sa kakaunti ang kanilang number of allocated beds for the intensive care unit kaya madaling tumaas po ang kanilang utilization rates.

USEC. IGNACIO: Opo. Mula pa rin po kay Red Mendoza ng Manila Times: Reaksiyon daw po sa suggestion ng Filipino Nurses United na i-lift na po raw iyong deployment ban sa mga nurse abroad at mag-hire ng isang nurse kada barangay na may sapat na suweldo.

USEC. VEGA: As of now ho, ngayon, nangangailangan talaga na marami sa mga provinces na mga health-care workers lalo na itong augmentation para ho masagot itong pandemic na ito. So the Department of Health has been offering at least, mga almost 11,000 of health-care personnel positions para po matauhan iyong mga hospitals at saka mga testing centers at saka mga isolation centers na nangangailangan ng healthcare workers.

So ito iyong unang ginagawa namin kaya uunahin po natin iyong deployment po ng ating mga nurses po dito sa pangangailangan sa Pilipinas.

USEC. IGNACIO: Opo. Isang linggo na daw po ang nakalipas nang sabihin ninyo na manageable pa ang COVID-19 situation sa bansa. Kung tatanungin daw po kayo ngayon, ito pa rin po ba raw ang magiging pahayag ninyo, Usec.?

USEC. VEGA: Yes, manageable. Napapansin natin kung may heightened restrictions talaga tayo at saka ang compliance sa implementation ng ating minimum health standards at saka iyong pag-contact trace, test and isolate ng mga barangays, ng local government units, in less than 48 hours, kung magawa ho nila ito ay bababa talaga ang transmission ng virus.

At saka mapapansin naman din natin na itong mga high-risk areas na ito, nag-i-scale up na rin ang vaccination. So two prongs po ito – kailangan i-implement talaga nang mabuti ang minimum public health standard at saka iyong pag-test, contact trace and isolate ng mga pasyente na suspect in less than 48 hours para bumaba ang transmission o iyong R0.

USEC. IGNACIO: Opo. Usec., makikibalita na rin po kami kung ilan na raw po ang bilang ng mga nabakunahan na sa ngayon?

USEC. VEGA: Sa nabakunahan ho natin, siguro close na to seven million, nasa mga two percent na ho category pa rin tayo sa the whole population. Malayo pa rin, but magra-ramp up na iyang vaccination lalong-lalo na padating na iyong mga number of supplies of vaccines coming from different countries – iyong Moderna at saka iyong AstraZeneca at saka iyong Sputnik at Sinovac.

USEC. IGNACIO: Opo. Tanong naman po ni Celerina Monte ng Manila Shimbun: What assistance will the government give to those hospitals with lesser number of ICUs especially those in the provinces?

USEC. VEGA: Ang ginagawa po namin, nagbibigay kami ng support through the regional health offices lalung-lalo na para sa mga private na magbigay kami ng mga mechanical ventilators at saka mga other resources at saka nagpadala kami ng mga health-care workers sa mga private and public hospitals na nangangailangan po ng augmentation.

So ito iyong ginagawa na po namin. Marami na kaming napadala sa different regions na health-care workers para ma-augment, at saka iyong mga other resources kagaya ng mga equipment, ventilators, BiPap machines, high-flow nasal oxygen, oxygenators.

USEC. IGNACIO: Opo. Tanong naman po ni Mark Fetalco ng PTV: Ano po ang situation ngayon sa Bicol? Some medical experts are saying po, the region could eventually suffer the same fate as India. What is the DOH doing para po mapababa ang utilization rate sa Bicol?

USEC. VEGA: Sa Bicol naman po, sa Region V, nakikita natin dahan-dahan na iyong tumataas, lalung-lalo na sa may Legazpi area at saka sa Naga. Nag-usap na rin kami kahapon ni Congressman Salceda na talagang i-implement nila iyong pag-test, isolate and contact trace kaagad ng mga pasyente nila doon, at saka mag-increase in the number of isolation beds. Kasi karamihan po sa mga nakikita nilang may positive sa COVID ay nagho-home quarantine, so ito iyong kailangan talagang ma-isolate sa mga quarantine.

So nakapag-usap, nakipagkasunduan na kami sa mga mayors doon po, lalung-lalo na sa may Legazpi area na talagang magtayo sila ng mga isolation centers and quarantine [facilities] para ma-isolate kaagad iyong mga positive cases nila. At sa ganoon man, kapag ginawa ho nila ito, bababa talaga iyong transmission.

USEC. IGNACIO: Opo. Mula naman po kay Evelyn Quiroz ng Pilipino Mirror: You recently reported daw po that only two million of the Filipinos, mula po ito sa 109.48 million population, received both doses of COVID-19 vaccines. That figure is very far daw po from the government's target of vaccinating 50 to 70 percent of the population by year end. Do you accept that the target figure will not be achieved at all within this year?

DOH USEC. VEGA: I think—Alam mo, ang limiting factor lang talaga natin dito ang supplies kasi marami na tayong mga vaccination centers, almost close to four thousand na designated vaccination centers at saka ready na po iyan, so, ang ano na lang talaga natin ang supplies.

Pagdating ho ng supplies, we are expecting na tataas iyong ating vaccination from three hundred to five hundred thousand vaccinees a day to a maximum of almost seven hundred para maabot natin iyong... makamit iyong number of vaccinees sa fifty to sixty million by the end of the year. Aabutin ho iyan kasi alam natin na magkakaroon ng maraming vaccination centers at saka dadami na rin iyong supplies by the month of July, August and September.

USEC. IGNACIO: Tanong naman ni Carolyn Bonquin ng CNN Philippines: Kumusta po iyong reception ng A4 category sa bakuna sa mga main tourist destinations katulad daw po ng Boracay; may data po ba kung ilang percent ng tourism industry workers ang nabakunahan na?

DOH USEC. VEGA: Wala akong data pero alam ko nag-uumpisa na iyong A4 at saka ito iyong malaking pagluwag talaga in terms of the vaccination rollout kasi ito iyong mga economic frontliners ho, sila iyong gumagalaw, sila iyong nagtatrabaho at umuuwi sa bahay, so, kailangan talagang mabakunahan.

So, dahan-dahan nang nagbubukas iyong A4 lalo na ang mga economic frontliners para mabuksan naman natin nang kaunti iyong ekonomiya natin.

USEC. IGNACIO: Tanong naman ni Sweeden Velado ng PTV: As we keep the face shield wearing a part of our health protocol, will there be exemptions for certain laborers especially those who work in an outdoor setting like carpenters, vendors, couriers or even carwash staff dahil daw po kapag nagkaka-moist iyong kanilang face shield mas hirap daw po silang magtatrabaho?

DOH USEC. VEGA: Tama ho iyon, Rocky, ano. Alam mo, ang face shields kailangan naman talaga iyon kapag nasa indoor ka, kapag nasa mall ka or kapag may interaction ka na face-to-face inside ano pero kapag nasa outside naman kasi alam naman natin ang risk of transmission is very low at lalung-lalo na kapag naglalakad ka lang sa kalye o kaya nagtatrabaho kasi mag-a-affect iyong moist nito. So, puwede ninyo hong tanggalin ho iyan pero kapag pumasok kayo sa mga indoors ho kailangan may face shields kasi ito iyong added protection na hindi kayo maka-transmit o mahawaan kayo.

USEC. IGNACIO: Tanong naman po ni Mariz Umali ng GMA News katulad din po ng tanong ni Miguel Aguana ng GMA: Pinapayagan na po ang fully vaccinated na seniors na lumabas na pero paano daw po masisiguro na talagang ligtas na sila? Marami pa rin pong cases na kahit fully vaccinated at nagkaka-COVID pa rin kahit sabihin nating hindi naman severe o critical, still COVID pa rin and the seniors are still a vulnerable sector. Ano daw po ang masasabi ninyo dito?

DOH USEC. VEGA: Tama iyon, Rocky, seniors talaga vulnerable ano kasi iyong bakuna naman talaga maka-prevent ng hospitalization and death ano pero puwede ka pa ring magkaroon ng COVID-19. So, kailangan, lalo na kung vulnerable ho kayo, dapat eh huwag munang magsilabas lalo na ang mga seniors kasi ang population ho natin kakaunti pa iyong nabakunahan. Siguro kapag comes a time na talagang magkaroon ng bakuna iyong community within fifty to sixty percent na ang nabakunahan, that would mean that it would lessen the transmission of the virus to the vulnerable group.

USEC. IGNACIO: Tanong pa rin po ni Mariz Umali: Paano po daragdagan ang pag-iingat ng seniors; mayroon bang advice as to how long should they just stay out to balance right amount of freedom and safety?

DOH USEC. VEGA: As long as—alam naman nila iyong paano ho iyong mata-transmit iyong virus, dapat kung sa indoor ho sila kailangan ho sila—puwede silang lumabas, puwede hong

mag—as long as they minimum public health standards pero iwasan po nila iyong mga crowd gatherings, iwasan po nila iyong mga pagkain ho sa loob ng mga institusyon na hindi maganda ang ventilation.

So, there are many way na they can protect themselves pero as of now ho it's better na iyong mga seniors should just stay within their premises kasi alam natin na kakaunti pa iyong nababakunahan. Siguro when the time comes na there will be more people na vaccinated, I think that will be the best time that the seniors can really move out.

USEC. IGNACIO: Huling tanong ni Mariz Umali: Paalala o paanyaya sa mga gusto nang makalabas na senior na magpabakuna na rin.

DOH USEC. VEGA: Oo, dapat magpabakuna na ang mga seniors lalo na ang mga vulnerable groups kasi alam natin na iyong mortality rates ho nasa seniors at saka sa vulnerable groups especially people with comorbidities. So, kailangan nating magpabakuna kasi this vaccine will prevent hospitalization and even death.

USEC. IGNACIO: Opo. Mula naman po kay Maricel Halili ng TV5: Baka po may figures daw kayo kung ilang seniors na po ang vaccinated na?

DOH USEC. VEGA: Kakaunti pa rin. Pagkakaalam ko sa report, nasa mga 500,000 pa iyan in terms of vaccination sa seniors at ang population niyan nasa twelve to fourteen million. So, medyo kailangan pa rin aggressive ang paghanap ng mga seniors na ito kasi ito iyong pamamaraan para bumaba talaga ang ating case fatality rate at saka iyong hospitalization kapag nabakunahan sila.

USEC. IGNACIO: Opo. May clarification lang po si Johanna Villaviray ng Asahi Manila, pa-clarify daw po: The policy now is we don't have to wear a face shield in open spaces?

Usec.?

Okay, nawala sa linya ng ating komunikasyon si Undersecretary Bong Vega.

Usec., okay na po? Naririnig ninyo na ako?

Okay. Kami po ay nagpapasalamat sa inyong panahon, Treatment Czar at ang pinuno ng One Hospital Command Center, Department of Health Undersecretary Leopoldo Vega. Stay safe po, Usec.! Salamat po.

Bukas po ay inaasahang darating ang dagdag na 1.5 million doses na bakuna mula sa Sinovac Biotech sa China at sa patuloy pang pagdating ng mas maraming bakuna sa mga susunod na araw, muling hinikayat ni Senator Bong Go ang mga nasa priority list na mabakunahan lalo pa't may mga insentibong nag-aabang para sa mga fully vaccinated individuals. Narito ang report:

[NEWS REPORT]

USEC. IGNACIO: Samantala, muling nadagdagan ng higit sa limang libo ang kaso ng COVID-19 sa bansa kahapon. Base po sa ulat ng Department of Health:

- Nadagdagan ng 5,389 ang mga bagong nahawaan ng virus kaya naman nasa 1,327,431 na ang lahat ng mga nagka-COVID sa Pilipinas;
- 6,667 naman ang mga gumaling kaya nasa 1,246,405 na ang total recoveries sa bansa.
- 180 naman ang mga nasawi kaya naging 22,963 ang total deaths.
- Sa kasalukuyan ay nasa 4.4% ang active cases sa bansa o katumbas ng 58,063 na indibidwal.

Samantala, nagsimula na nga po ang pagsasagawa ng limited face-to-face classes sa kolehiyo particular ang para sa mga medical courses at halos kakasimula pa lang niyan ay may ilang mga kursong plano na ring isunod dito. Anu-ano kaya ang mga ito, iyan po ang pag-uusapan natin kasama ang chairperson ng Commission on Higher Education, Dr. Prospero De Vera III. Good morning po, Chair?

CHED CHAIRPERSON DE VERA: Good morning, good morning sa iyong mga tagapanood at tagapakinig.

USEC. IGNACIO: Sir, nagsimula na nga po iyong limited face-to-face classes sa mga estudyanteng kumukuha ng medicine course, kumusta po ito? So far ano po iyong assessment ng CHED sa mga paaralang nagpatupad nito?

CHED CHAIRPERSON DE VERA: Actually, nagsimula ito January pa. Ang nauna dito ay UP College of Medicine, dahil inaprubahan ni Pangulong Duterte iyong limited face-to-face sa medicine at allied health sciences. So kasama dito iyong nursing, dentistry, medtech, physical therapy at iyong mga iba pang health related courses. Sa ngayon 73 na ang mga pamantasan sa buong Pilipinas na na-inspect na ng CHED, ng IATF, ng Local government at pinayagan nang mag-limited face-to-face. Pero iba-iba iyong schedule nila, iyong mga iba nagsimula na, iyong mga iba nasa gitna ng semester, iyong mga iba ngayong school year bubuksan, pero 73 na. Mayroon pang nakapilang mga ibang pamantasan na ini-inspect pa ngayon.

So ang lumabas na datos so far, doon sa mga nauna na nagsimula, tulad ng UP College of Medicine at saka Our Lady of Fatima, kausap ko lang kanina si Dean Charlotte Chong ng UP College of Medicine at si President Enriquez ng Fatima, zero infection ang kanilang face-to-face. Ibig sabihin, kung talagang tututukan iyong compliance sa guidelines na ginawa ng CHED at ng DOH, health protocols at iba pa, ligtas ang mga estudyante dito sa ginagawa nating limited face-to-face. So doon sa ibang region, ang infection so far na na-monitor pa lang ng CHED ay nangyari sa Region VIII, kaya't pinag-aaralan ng regional office ng CHED kasama ng mga pamantasan kung ano ang dahilan at nagkaroon ng infection. Pero sa ibang region at doon sa mga naunang mga malalaking pamantasan, ang infection ay kontrolado.

USEC. IGNACIO: Sir, ngayon po daw ay balak na ring isama nga sa pagkakaroon ng limited face-to-face classes iyong mga kursong engineering, information technology at maritime. Bakit daw po itong mga kursong ito ang napili ninyong magsagawa ng limited face-to-face classes?

CHED CHAIRPERSON DE VERA: Tinitingnan muna natin ang datos doon sa unang batch. Kung makikita sa datos na talagang ligtas ang mga bata dahil sa compliance sa guidelines, ang aking gagawin ay pupunta ako kay Presidente Duterte at hihingan ng approval na i-expand ito sa iba pang degree program na kailangan din ng face-to-face. Pero depende iyan doon sa datos, doon sa implementasyon noong first batch ng face-to-face. Pero sa ngayon, itong mga degree program na ito ay sinisimulan na naming gawin iyong detailed na guidelines at nagpo-prototype na rin sila ng retrofitting, para kung i-expand ito, madali nilang simulan. Halimbawa iyong doon sa HRM, ang alam ko mayroon silang ginagawang online survey ngayon at mayroon silang usapan sa online kung papaano ang gagawin, anong mga subject iyong kailangang i-face-to-face.

So ang gumagawa ay iyong mga pamantasan mismo, iyong mga eksperto mismo. Once na mayroon na silang napag-usapan dadalhin iyan sa komisyon para pag-aralan namin. Kasi ang critical dito ay mapili kung ano iyong mga subject na talagang hindi puwedeng gawing virtual o online. So ililista nila iyan, iyong mga subjects, ililista din kung ano iyong mga paraan na puwedeng gawin, kasi kumbinasyon iyan ng limited face-to-face saka online eh. So kailangan na mag-agree diyan iyong mga dekanong mga degree programs at iyong mga pamunuan ng mga pamantasan saka titingnan ng CHED kung tama iyong kanilang rekomendasyon.

USEC. IGNACIO: Opo. Chair paano daw po ninyo masisiguro na hindi malalagay sa alanganin ang mga estudyante na kasama natin dito sa limited face-to-face classes? Ano daw pong klaseng proteksiyon pa rin iyong ibinibigay ninyo sa kanila, lalo na at malaki-laking bilang na nga po ang naka-enroll sa mga kursong ito?

CHED CHAIRPERSON DE VERA: Ang garantiya na binibigay natin ay kung susundin ang guidelines, ligtas ang mga estudyante. Kagaya noong ginagawa nga ng UP College [of Medicine] - Manila, iyong kanilang medical program, January pa sila nagsimula hanggang ngayon, walang infection. Iyan din ang ginawa ng Our Lady of Fatima. Nandudoon iyan doon sa pag-implement ng guidelines at saka pagtutok ng pamantasan, pag-monitor ng CHED. Iyong kumbinasyon na iyan ay magbibigay nang dagdag na kaligtasan. Kasi alam mo hindi mo naman puwedeng gawing zero ang infection sa lahat. Ibig sabihin, kailangang sundin ang guidelines para bumaba ang risk level.

Halimbawa ang ginawa dito sa Fatima ay bago magbukas noong kanilang face-to-face, pina-swab lahat ng estudyante, mayroon silang periodic na testing at ang ginawa ay maganda ang pagkaka-retrofit ng kanilang facilities. Ganoon din ang ginawa ng UP College of [Medicine] - Manila, kasi sila iyong mga nauna eh. Kaya't lahat iyan ay pag-aaralan natin ang ebidensiya at kung mayroong infection – ang nakalagay sa guidelines – kapag nagkaroon ng COVID doon sa mga pamantasan, ititigil o ipapatigil ng CHED iyong face-to-face, pag-aralan kung saan ang pagkukulang at ayusin ito, bago magbukas muli.

USEC. IGNACIO: Opo, ngayon nga po ay patuloy ang pag-usad patungkol sa pagbabakuna kontra COVID-19. So, masasabi po ba ninyo na dapat na ring i-prayoridad itong mga estudyante

kasama sa face-to-face classes upang mabakunahan na? Ganiyan din po iyong tanong ni Celerina Monte sa inyo ng Manila Shimbun, ang tanong niya po: Iyon po ba daw na estudyante na kumukuha ng kursong related sa medicine ay kailangan munang mabakunahan bago sila mag-face-to-face classes at mag-duty sa mga hospital?

CHED CHAIRPERSON DE VERA: Marami sa kanila ay nabakunahan na dahil tayo ay humingi ng tulong sa Department of Health at klinassify (classified) iyong mga estudyante at saka iyong mga clinical instructor sa medicine dahil sila ay pumupunta sa mga ospital, klinssify sila na medical frontliners. Kaya ang karamihan sa kanila ay nabakunahan na pareho ang teacher at saka estudyante, kaya mayroong dagdag na proteksiyon. Matagal ko na ring sinasabi na dapat i-prioritize na iyong mga estudyanteng babalik sa limited face-to-face para mas madadagdagan iyong kaligtasan ng kanilang pagpunta.

Kasi iyong mga estudyante naman ay actually kasama sa mga dapat mabakunahan. Kasi ang binabakunahan ay 18 years old and above. So sila naman ay kuwalipikadong mabakunahan, dahil ang pumapasok na threshold ngayon ay 18 years old na at iyong mga nagli-limited face-to-face, iyan ay nasa third year saka fourth year na iyan, kasi mga laboratory courses. So mga 20 years old na iyong mga iyan. So sila ay dapat talagang isama, i-prayoridad na sa pagbabakuna ng pamahalaan dahil sila naman ay kuwalipikadong mabakunahan. In fact, nakita ko ang sinabi ni Secretary Dominguez sa media nitong nakaraan na mayroon namang pondong nakalaan para pagbili ng bakuna sa lahat ng Pilipino na 18 years old and above. So kasama ang mga estudyante diyan.

USEC. IGNACIO: Chair Popoy, may ilang tanong po ang ating kasamahan sa media para sa inyo. Unahin ko na po itong tanong ni Claire Hesita ng DZAR Sonshine Radio: Ano daw po ang legasiya ni Pangulong Duterte sa edukasyon ng mga Pilipino?

CHED CHAIRPERSON DE VERA: Naku! Kailangan mo ng isang programa para diyan. Marami! Masyadong marami. Ang pinakamahalagang legacy ng Pangulo na talagang it will lead beyond his term ay iyong RA10931, iyong Universal Access to Quality Tertiary Education Law, dahil sa ngayon, 1.6 million ng mga kabataang Pilipino sa lagpas dalawang daang pampublikong mga pamantasan ang hindi nagbabayad ng tuition and miscellaneous fees. Mayroong limandaang libong mga estudyante na nasa both public and private universities ang tumatanggap ng dagdag na ayuda, iyong tinatawag na tertiary education subsidy at 300,000 iyong tumatanggap ng ‘Tulong–Dunong’.

So lagpas dalawang milyong kabataang Pilipino ang nakakakuha ng ayuda o tulong galing sa gobyerno. Iyan ay hindi nangyari sa ating kasaysayan. Never has it happened ‘no, iyon ‘yung pinakamalaki. Pero marami pa, iyong pondong nilaan para sa scholarship program ng mga faculty sa Pilipinas ay nasa ngayon, ngayon taong ito mayroon tayong dalawang bilyong piso para sa mga kukuha ng masters at PhD. Iyang level na iyan ay hindi rin natin nagawa ever in our history ‘no na tulungan iyong mga faculty.

At ngayon dahil sa Bayanihan 2, binibigyan natin ng grant iyong mga state universities at colleges para palakas in iyong kanilang internet connectivity, maglagay ng mga fiber optics sa kanilang mga campuses, gumawa ng audio-visual room, i-improve iyong kanilang learning

management system para habang unti-unti nating pabalik ang mga estudyante sa eskuwelahan, ang babalikan nilang eskuwelahan ay mas maganda na kaysa iyong kanilang eskuwelahan bago mag-COVID. Mas malakas ang internet, mas maganda ang facilities – iyan ay dahil sa 3 billion pesos na binigay sa administrasyong ito under Bayanihan 2 doon sa tinatawag na smart campuses ‘no.

Naglaan din tayo ng isang bilyon na bibili tayo ng mga laptops na ibibigay sa mga faculty ng mga state universities and colleges. Iyan ay pinu-procure na at ibibigay na sa universities itong mga susunod na buwan ‘no. Ilan lang iyan sa mga achievement under this administration. Ang ating mga pamantasan ay mas marami na iyong internationally ranked, ranked sa Asia dahil ipinu-push natin ang mga pamantasan na maging internationalize, maging global. At tuluy-tuloy iyong ating pagpondo ng pagdagdag nang mas magandang infrastructure sa ating mga pamantasan.

So ngayon, ang ipinangako ng Pangulong Duterte na bawat Pilipinong nangangarap makatapos ng kolehiyo ay unti-unti nang—hindi na lang pangarap, hindi na lang panaginip – nangyayari na iyan ngayon. Iyon nag ating—itong taon na ito, we are claiming victory for free higher education. Then iyong sinimulang free higher ed noong 2017, graduate na iyong mga estudyanteng nagsimula na mag-aral noon.

USEC. IGNACIO: Opo. Tanong pa rin po ni Claire Hesita: Ilan na daw nga po iyong benepisyaryo ngayon simula noong lagdaan ni Pangulong Duterte iyong Universal Access to Quality Tertiary Education Act; at kung puwede daw po kaming makahingi ng comparison ng bilang na ito mula nang ipatupad ito before and during the pandemic?

CHED CHAIR DE VERA: Aah. Iyong total ay 1.6 million na mga estudyante sa lagpas dalawandaang pampublikong pamantasan ang hindi na nagbabayad ng tuition and miscellaneous fees. So kung i-compare mo before the Duterte administration and during the Duterte administration, ang datos mo from zero to 1.6 million. Dahil bago ng Duterte administration may bayad ang public universities, nagbabayad ka ng tuition and miscellaneous – ngayon libre na. So from zero to 1.6 million!

Iyong tertiary education subsidy, mayroong maliit na programang ganiyan bago dumating ang administrasyong Duterte, mayroon tayong 20,000 scholars ng DSWD. So 20,000 noong 2016, ngayong taon na ito 500,000 students ang nakakakuha ng P60,000 per year kung ikaw ay nag-aaral sa private school at P40,000 kung ikaw ay nag-aaral sa public university; so ang achievement rate natin diyan from 20,000 to 500,000 students.

So iyan ang puwedeng i-verify na mga datos ng ating mga kaibigan sa media.

USEC. IGNACIO: Opo. Mula naman po kay Evelyn Quiroz ng Pilipino Mirror: In an interview daw po with DZMM Teleradyo you said that CHED may allow face-to-face classes if the situation improves and if the facilities are ready. In another statement you said, flexible learning is here to stay. How would you reconcile iyon daw pong both statements?

CHED CHAIR DE VERA: Ay hindi magkakontra iyon. Kasi ang limited face-to-face ay bahagi ng flexible learning.

Ang ibig sabihin ng flexible learning, ang mga pamantasan ang magdi-decide kung ano ang tamang mix ng kanilang learning delivery system. So iyong limited face-to-face flexible learning iyan dahil mayroong mga subject na gagawin online, iyong mga puwedeng gawing online. Iyong mga subject kagaya ng mga laboratory subjects/clinical practice ay hindi mo talaga puwedeng gawing online kasi kailangan ng skill – iyan ay face-to-face; so ang tawag diyan ay flexible learning, kombinasyon ng online and face-to-face.

Mayroon tayong mga pamantasan sa malalayong lugar na talagang walang internet connection. Sinisimulan na nilang i-retrofit iyong kanilang mga building para maganda iyong airflow, directional signs, washing of hands; parang susunod nilang gagawin ay batch by batch papapasukin iyong mga estudyante. So ang flexible learning system nila kombinasyon ng offline – ibig sabihin may module na inuuwi iyong mga estudyante, ginagawa nila sa kanilang bahay - at mayroon din silang face-to-face na dala-dala nila iyong ginawa nilang module, pupunta sila sa eskuwelahan, magkukonsulta sa teacher kung tama iyong kanilang ginagawa plus mayroong konting lecture ng teacher.

So flexible learning pareho ‘yan, online at saka face-to-face; offline at saka face-to-face at saka online saka offline na kombinasyon. Lahat ng kombinasyon na iyan ay pinagpipilian ng mga pamantasan depende doon sa conditions on the ground.

USEC. IGNACIO: Okay. kami po ay nagpapasalamat sa inyong panahon, CHed Chairperson J. Prospero De Vera III. Mabuhay po kayo, sir!

CHED CHAIR DE VERA: Maraming salamat din at mabuhay kayo.

USEC. IGNACIO: Samantala, nasa dalawandaang pamilya naman na nabiktima ng dalawang magkahiwalay na sunog sa Tondo, Maynila ang personal na binisita at inabutan ng tulong ni Senator Bong Go. Sa naging panayam naman sa kaniya, muling sinabi ng Senador na umaasa siyang maratipikahan na ang panukalang BFP Modernization Program. Narito po ang report:

[NEWS REPORT]

USEC. IGNACIO: Pebrero nang magsimula ang political unrest sa bansang Myanmar na sinundan ng mga serye ng protesta at kaguluhan. Ngayon ay apat na buwan na ang nakakalipas pero nagpapatuloy pa rin ang tensiyon doon bagay na nakakaapekto maging sa mga migranteng naninirahan at nagtatrabaho sa bansa kabilang na po ang ilang mga Pilipino. Kumustahin natin ang sitwasyon ng ating mga kababayan na OFW sa Myanmar, makakausap po natin si Ambassador Eduardo Kapunan Jr, magandang umaga po Ambassador.

AMBASSADOR KAPUNAN JR.: Magandang umaga Usec. Rocky, magandang umaga po.

USEC. IGNACIO: Ambassador, kumusta po iyong Pilipino community sa pagpapatuloy nga po ng kudeta diyan sa Myanmar? May banta na rin po ba sa kaligtasan nila ngayong nasa apat na buwan na po nagpapatuloy ang kaguluhan diyan?

AMBASSADOR KAPUNAN JR.: As of now, wala po kaming nakikitang mahigpit na banta dahil sa ang mga natutukoy lang naman ng mga military doon sa Myanmar ay iyong mga nagpuprotesta laban sa kanilang rehimen. Ang mga Pilipino pinapayuhan po namin na huwag sumama doon sa protesta para hindi po sila madamay sa ating mga kaguluhan doon. And so far, we have not received any report of any Filipino being harassed or incarcerated because of the trouble in Myanmar.

USEC. IGNACIO: Opo. Ambassador, ilan po ba iyong estimate na bilang ng ating mga Filipino migrants and workers diyan sa Myanmar?

AMBASSADOR KAPUNAN JR.: Nagsimula pa tayo sa mga 1,600 Filipino workers in Myanmar. As of now after several repatriation flights, we have less than 600, from 550 to 600 Filipinos now in Myanmar. Ngayon, itong mga Pilipino na ito ay wala po kaming nakikitaang malaking problema pa, kasi sa 27 mayroong repatriation flight na naman sana, pero ang nagrehistro lang ay mga 31 lang. So, it means they don't see any much concern about the repatriation except the rising COVID situation now, going on in Myanmar.

USEC. IGNACIO: Opo. Ambassador, ulitin ko lang ano. May tatlumpu't isa pong Pilipino na nagpahayag o intention na gusto nilang ma-repatriate sa bansa and kung sila po iyan ano na po ang nangyari? Matutuloy ba o hindi na po muna, kasi binabanggit ninyo nga po mukhang wala naman po na ganoong nakikitang banta sa seguridad ng ating mga Pilipino diyan?

AMBASSADOR KAPUNAN JR.: Hindi lang po banta o seguridad kundi now there seem to be a spike in COVID-19 in Myanmar. So, dahil po rito nawawalan sila ng trabaho, kung wala na po silang trabaho, the choice is to go home kaya ganoon po ang nangyayari. Pero iyong rason po na napapanganib sila, mukhang hindi po iyan rason. It's still COVID, that's the reason.

USEC. IGNACIO: Okay. Pero may mga Pilipino po ba na nagkasakit or naapektuhan? Katulad nga po ng sinabi ninyo, trabaho po ang naapektuhan sa kanila dahil sa COVID. Pero ilan po, may bilang po ba tayo ng nagkasakit at kung mayroon man po, ano pong tulong ang binibigay sa kanila ng ating embahada?

AMBASSADOR KAPUNAN JR.: Noon pong kasagsagan ng COVID sa Myanmar, there were lockdowns, nag-organisa po ang embassy ng mga emergency coordinators in every township. So, lahat ng problema ng mga Pilipino sa jurisdiction nila naipapasa po. So, there are instances na because of the lockdown, ang food supply nila ay bumaba, ang ginagawa po ng embahada is dinadalhan sila ng mga one week supply ng mga pagkain.

Pero may matinding babala po na huwag silang pagala-gala and they should observe safety protocols also. So, as of now ang recorded lang namin na nagkaroon ng COVID sa Myanmar, dalawa po and they were all mild, mild COVID. So, they have recovered and they have gone home to the Philippines already.

USEC. IGNACIO: Opo. Ambassador, pero ilan po ang bilang ng COVID sa Myanmar at kumusta naman po? Umuusad na rin po ba iyong vaccination sa naturang bansa at kung mayroon man po, kasama po ba iyong mga Pilipino na nabibigyan diyan ng bakuna?

AMBASSADOR KAPUNAN JR.: As of now wala pong concrete record about how many people ang nagkaroon ng COVID because most of those who joined the civil disobedience movement in Myanmar were doctors, nurses, nasa medical profession, but the reports being submitted by the Myanmar indicates that it is rising. Now, ito po ang nakakatakot kasi pagka nagra-rally ang mga tao wala na pong social distancing. So, we are expecting that it is going to up

Sa mga pagbabakuna naman po, ang mga Pilipino hindi po nabakunahan sa Myanmar except the diplomatic community po. So, we advised the Filipinos na pagdating sa Pilipinas doon na sila magparehistro ng kanilang vaccination. As of now wala pong Pilipinong na mga workers na na-vaccinate sa Myanmar.

USEC. IGNACIO: Opo. So, ang ibig ninyo pong sabihin Ambassador, na kung puwede munang bumalik sila sa Pilipinas para magpabakuna muna, ano po?

AMBASSADOR KAPUNAN JR.: Pero mayroong problema diyan because the Department of Foreign Affairs has raised the alert level in Myanmar to alert level 4, meaning repatriation lang talaga iyan. Ngayon hangga't hindi ibinaba ang alert level na declaration, hindi bumaba sa 2, hindi pupuwedeng bumalik ang mga Pilipino sa Myanmar because the threat of COVID is still there. Kaya po as of now, iyong mga Pilipino hindi muna papayagang bumalik ng Myanmar.

USEC. IGNACIO: Opo. Sa ngayon daw po ay pansamantala ring ipinatigil ng POEA iyong sinasabi ninyo nga po na pagpapadala sa mga Pilipino diyan sa Myanmar dahil nga po doon sa tensiyon pa rin. Sa palagay ninyo po hanggang kailan dapat ipatupad ang temporary suspension ng deployment na ito?

AMBASSADOR KAPUNAN JR.: Wala po akong masasabi tungkol diyan because it all depends on how people address the situation in Myanmar, both the local Myanmar government and of course how they respond to the formulations of the UN, of ASEAN para makalabas na sa sitwasyon na iyan.

USEC. IGNACIO: Opo. Ambassador, may tanong lang po mula sa ating kasamahan sa media. Mula po kay Evelyn Quiroz ng Pilipino Mirror, tanong po niya sa inyo: The Philippine government has distanced itself from the events unfolding in Myanmar saying these are internal affairs. So what seems to be the reason for the stand?

AMBASSADOR KAPUNAN JR.: Well, again its really recognizing that what is going in Myanmar is are internal situation. But what concerns the western countries and the ASEAN as well is iyong mga nangyayaring violations against humanity – arrest, warrantless arrest, mga pagpatay. As of this day, there are about 800 plus people who died of gunshot wounds and so many thousands, like 4,000 people under detention who were arrested and the warrant of arrest issuance is going on almost daily.

So, iyon po ang mga kaguluhang we feel na internal, but it affects the world as a whole, as humanity. Kaya po sa Myanmar ngayon there were some [unclear] who were arrested, they were both journalist there was one Japanese journalist as well, but unti-unti na pong pinapalabas ito. Because the Myanmar, the new Myanmar government or what we call as SAC in Myanmar, iniingatan din nila ang kanilang foreign relation. Pero the demand of foreign nations, like ASEAN for example, is that they should release the so called political prisoners, more former leaders of former government and they should stop the killings and the atrocities. Kapag hindi nagawa iyon maaaring magpatuloy na ang internal conflict na iyan patungong impiyerno, ganoon po.

Ang vaccination program sa Myanmar—ang Myanmar, I mean, nakatanggap ng vaccine – AstraZeneca – na pinamahagi nila sa diplomatic community at sa mga government official nila, ang mga frontliner nila. But after that, because of this ... iyong bang nagsasara ang mga western countries from dealing with Myanmar, medyo kukonti. Ang maaasahan na lang nila ngayon is side back siguro, sa aking pananaw, kasi may boundary sila sa China. And the biggest influx of the COVID comes from the Thai border, China border, India border and the Bangladesh border.

So ang India mayroon yatang vaccines, so maaaring makakuha rin sila roon, China; but definitely from other western countries maaaring hindi sila makakuha.

USEC. IGNACIO: Opo. Ambassador, kunin ko na lamang po iyong mensahe ninyo sa ating mga kababayan nandiyan sa Myanmar ngayon.

AMBASSADOR KAPUNAN, JR: Ang aking pong mensahe ay hindi para sa mga kababayan natin sa Myanmar because of our emergency set-up in Myanmar, they are fully briefed, fully aware.

And before decisions are made by the embassy sa Myanmar, nagkakaroon kami ng parang townhall meeting through video, and they are consulted about the next moves, about whatever [unclear] policy as far they are concerned. Ang mas importante po ay itong mga magulang, mga kamag-anak na mga taga-Myanmar na Pilipino dito sa Pilipinas because sila po ang nababahala, kinakabahan, okay.

So sa mga kamag-anak at mga magulang ng mga Pilipinong nasa Myanmar, huwag po kayong mag-aalala, as of now, they are well cared for and ang emergency coordinators namin are so efficient na nalalaman po ng embassy kung ano ang nangyayari bawat township po. So alam po namin kung nagkakaproblema ang mga Pilipino. And the Department of Foreign Affairs, with the Department of Labor is so considerate po sa mga problema doon sa Myanmar. We have assistance to national program kung saan iyong mga nangangailangan ng pagkain na mga Pilipino because nawalan sila ng trabaho at habang naghihintay sila ng lipad papuntang Pilipinas, ito po ay sinasagot namin, ng embahada through the assistance to national program of the DFA.

Pati po ang tirahan nila, kung wala na silang tirahan habang naghihintay ng lipad, sinasagot na rin po ng embahada iyon. And kung wala silang masakyan kung saan probinsiya man sila nanggaling, sinusundo po sila ng embahada doon sa probinsiya nila.

So iyon ang mga naitutulong sa kanila; wala po tayong dapat na alalahanin sa ating mga kamag-anak sa Myanmar. Iyon po ang masasabi ko.

USEC. IGNACIO: Opo. Ambassador, kami po ay nagpapasalamat sa inyong pagpapaunlak sa amin. Mag-ingat po kayo diyan. Maraming salamat, Philippine Ambassador to Myanmar, Eduardo Kapunan, Jr. Mabuhay po kayo, Ambassador!

AMBASSADOR KAPUNAN, JR: Mabuhay din po kayo! Thank you.

USEC. IGNACIO: Samantala, puntahan naman natin ang mga balitang nakalap ng Philippine Broadcasting Service mula sa ating mga lalawigan. Ihahatid iyan ni John Mogol ng PBS Radyo Pilipinas.

[NEWS REPORT]

USEC. IGNACIO: Maraming salamat, John Mogol mula sa PBS Radyo Pilipinas. Mula naman sa lalawigan ng Cebu, magbabalita si John Aroa. John?

[NEWS REPORT]

USEC. IGNACIO: Maraming salamat, John Aroa ng PTV Cebu. Dumako naman tayo sa pinakahuling balita mula sa hilaga, magbabalita si Florence Paytocan mula sa PTV Cordillera.

[NEWS REPORT]

USEC. IGNACIO: [OFF MIC] ...komunikasyon sa'yo, Florence. Ang sitwasyon ng Region XI ibabalita ni Julius Pacot ng PTV Davao.

[NEWS REPORT]

USEC. IGNACIO: Maraming salamat sa'yo, Julius Pacot mula sa PTV Davao. Balikan natin si Florence Paytocan mula sa PTV Cordillera.

[NEWS REPORT]

USEC. IGNACIO: Maraming salamat, Florence Paytocan ng PTV Cordillera.

Dito na po nagtatapos ang isang oras na makabuluhang talakayan. Maraming salamat sa inyong pagtutok sa aming programa. Mulí, ako po si Usec. Rocky Ignacio ng PCOO at ito ang Public Briefing #LagingHandaPH.

##

--

News and Information Bureau-Data Processing Center

